

Van selectie naar zelfselectie

Inzichten vanuit de literatuur

Verschuiving van focus?

Van selectie

- Lerarenagenda
- pilots decentrale selectie
- eerstegraads opleidingen
- Kernvraag: hoe voorspellend zijn de selectiebeslissingen?

Opleidingsperspectief

Naar zelfselectie

- Nauwelijks nog echte selectie
- Vooral SKC met niet bindende 'adviezen'

Studentperspectief?

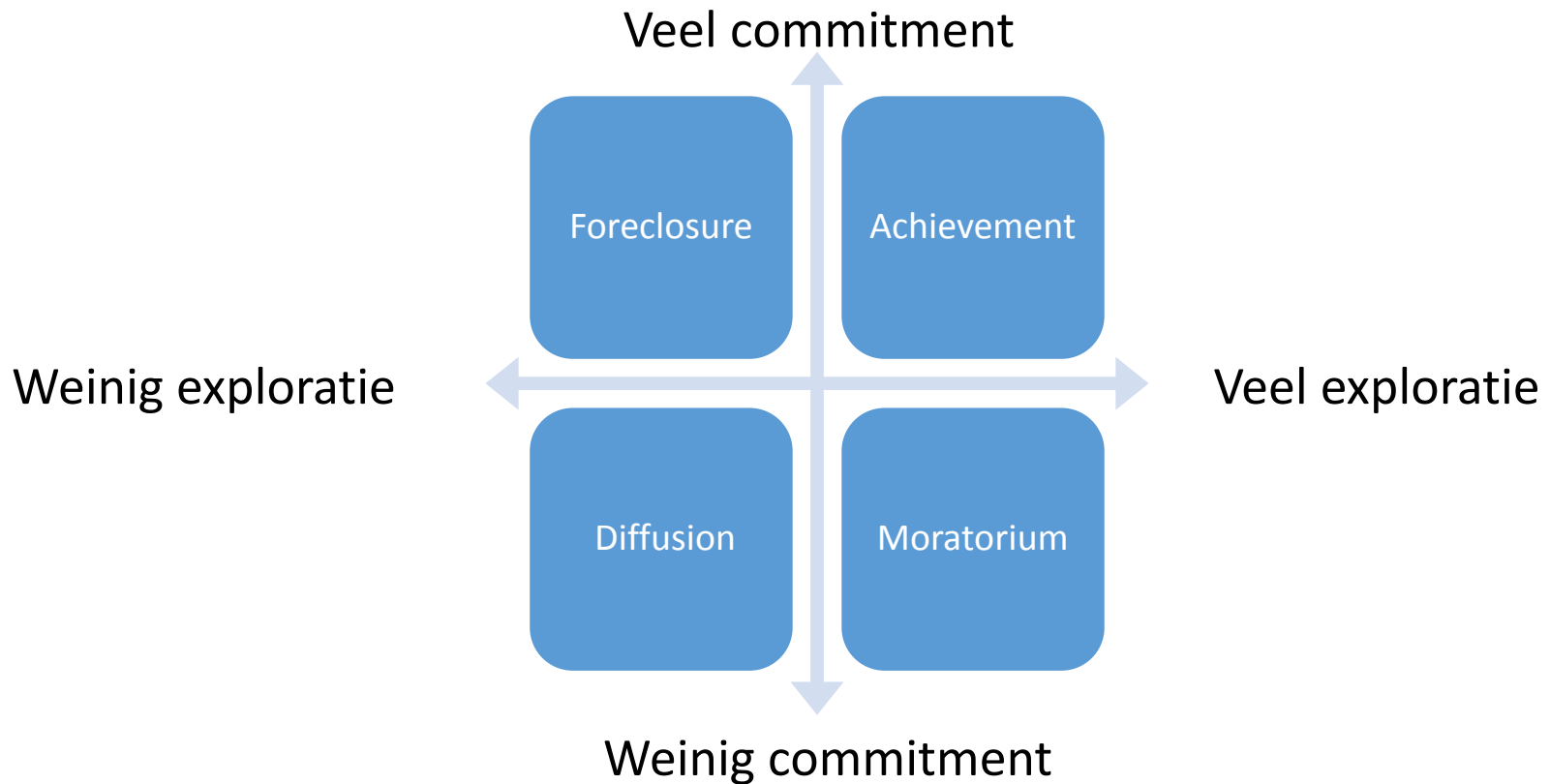
Literatuur

Nieuwe benaderingen:

1. Van het perspectief van de opleiding naar het perspectief van de aankomende student:
  - Identiteitsontwikkeling
  - Interesseontwikkeling
  - Waardenoriëntaties
2. Van algemene studiekeuzeinstrumenten (meten van cognitive en non-cognitieve kenmerken) naar gecontextualiseerde instrumenten

Perspectief van de jonge studiekeizer

Identiteitsstatussenmodel van Marcia (Marcia, 1966)

Onderzoek naar identiteitsontwikkeling

- Studiekeuze:
  - is een proces i.p.v. een moment; loopt ook door na start opleiding. Uitval en switchen hoort daar bij.
  - is nauw verbonden met identiteitsontwikkeling (Holmegaard, 2014)
- Alleen studenten in de achievementfase zijn in staat tot een beargumenteerde, bereflecteerde studiekeuze (Slijper, 2017)
- Foreclosure fase: weinig open voor negatief advies
- De rol van de sociale omgeving : gezichtsverlies ...
- Non-cognitieve functies zijn nog volop in ontwikkeling (Jolles en Keizer, 2015)

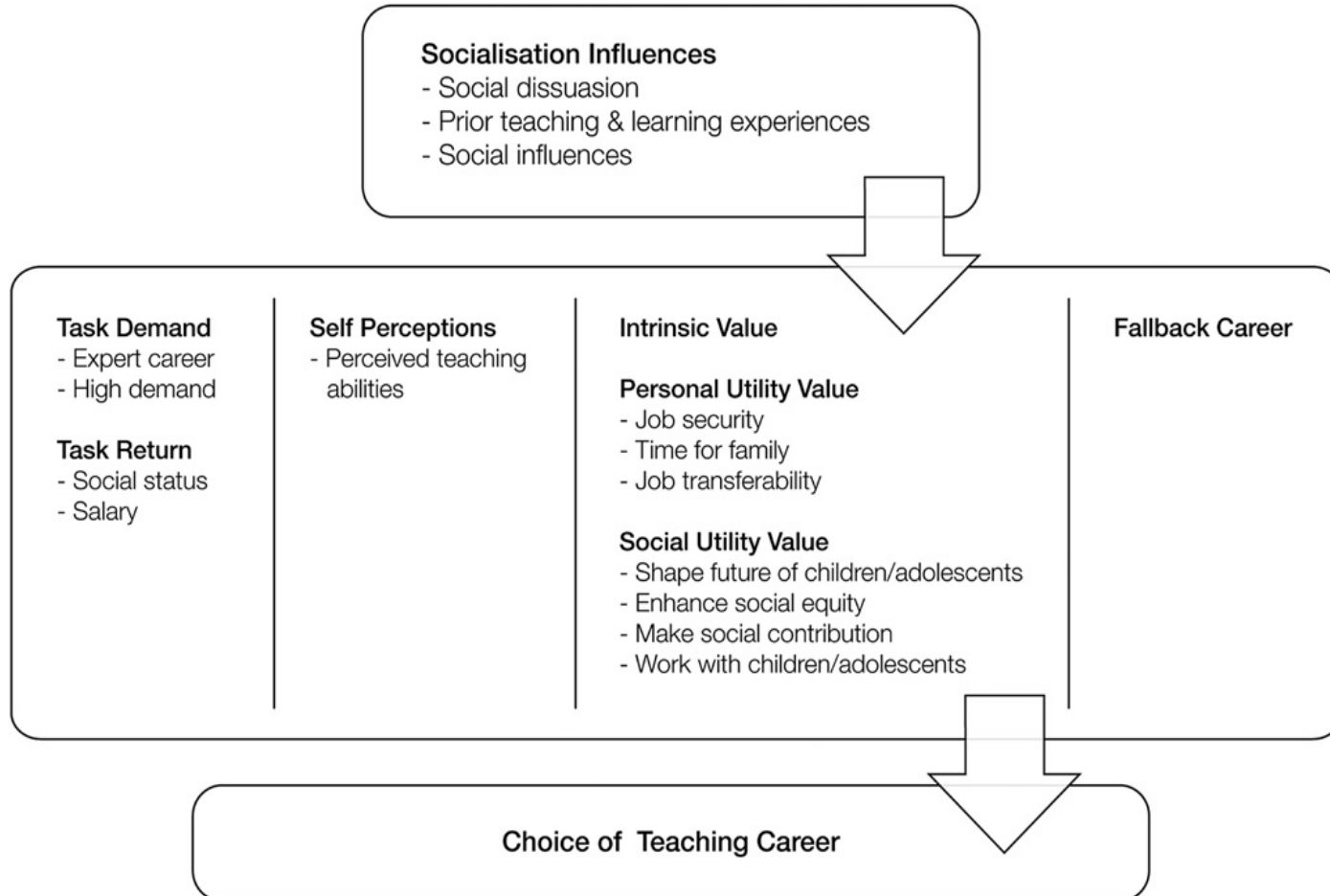
Studenten in verschillende fases van identiteitsontwikkeling hebben verschillende ondersteuningsbehoeften tijdens studiekeuze

Interesseontwikkeling en waardenoriëntaties

- Als het om keuzes voor het hoger onderwijs gaat willen leerlingen de belangrijkste interesses die ze op dat moment hebben graag combineren (Akkerman, 2017)
- Verschillende waarden:
  - Intrinsiek (interesse, ontwikkelingsmogelijkheden)
  - Extrinsiek – personal utility value (salaris, werkzekerheid, status, deeltijdmogelijkheden)
  - Altruïstisch – social utility value (bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen, gelijk)

Tweedegraads
lerarenopleidingen: twee
mogelijke motivaties

FIT-Choice model

Op zoek naar een waardenmatch

- Waarden zijn persoonskenmerken die stabiel zijn over tijd en context.
- De altruïstische motivatie (de wens een sociale bijdrage te leveren en met kinderen te werken) en een positief zelfbeeld en -evaluatie van de eigen lesgeefkwaliteiten (self perceptions) voorspellen het werkzaam blijven in het beroep leraar. (Thomas, 2016)
- Match tussen waarden van de student en waarden van opleiding/beroep!

Gecontextualiseerde instrumenten

- Beroep moet passen bij de motieven en waardenstructuur van de student
- Aandacht voor en expliciet maken van interesses en waarden van aankomend studenten en de waarden van het beroep zijn belangrijk tijdens studiekeuze.

Authentieke situaties tijdens SKC: observatie, casus, ... → nadruk op onderliggende waarden die een rol spelen.

- Voorbeeld1: Situational Judgement Test (SJT)
Selectie-instrument bestaande uit beschrijvingen of video's van kritische beroepssituaties, waarbij kandidaat kiest uit mogelijke handelingsalternatieven (Christian, Edwards & Bradley, 2010) (Klassen et al., 2017)
- Voorbeeld2:
VR-film waar student in authentieke situatie ervaart

Vragen

Hoe kunnen we m.b.v. informatie uit onderzoek het proces van zelfselectie vóór, tijdens en in de poort zó versterken dat de geschikte studenten voor de opleiding kiezen?

- Implicaties voor studiekeuzeprocessen en – instrumenten
- Implicaties voor curriculum en studentbegeleiding in propedeuse